ΜΙΚΡΑ ΔΙΥΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΜΠΟΥΡΖΕ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Φωτογραφία ὑπ' ἀριθμ. 9: Ὁ ποιητὴς κ. Ναπολέων Λαπαθιώτης

Νεαζεις λοιπόν, φιλτάτη μου, ρώτησε ἡ νεαρὴ κυρία Ντεμορίς τὴ φίλη της ποὺ εἶχε πάει νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ, ὅτι ἡ εἰκόνα μὲ τὸ ξεβαμμένο πλαίσιο καὶ τὰ ξεθωριασμένα χρώματα ἀποτελεῖ παραφωνία μέσα στὰ καινούργια μου ἔπιπλα;

Βέβαια. Τί τὴ θέλεις καὶ τὴ βαστᾶς αὐτὴ τὴν παλιοεικόνα;...

Καὶ ὅμως, ὅταν μάθεις τὴ συγκινητικὴ ἱστορία αὐτῆς τῆς «παλιοεικόνας», θὰ μὲ δικαιολογήσῃς ποὺ τὴν κρατῶ...

Καὶ ἐπειδὴ ἡ φίλη της ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμία νὰ τὴν μάθῃ, ἡ κυρία Ντεμορὶς ἄρχισε νὰ διηγῆται τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἀκαρίτισσα ἡ γιαγιά μου ἦταν πολὺ εὐαίσθητη καὶ πολὺ ποιητικὴ γυναίκα. Ἀφοῦ πάντρευψε ὅλα της τὰ παιδιά, πῆγε καὶ κάθησε μαζὶ μὲ μιὰ φρὰ ὑπηρέτρια σ' ἕνα ἥσυχο σπιτάκι τῆς ὁδοῦ Σὰν - Ζερμαὶν, ὅπου περνοῦσε τὴν ἡμέρα της καθισμένη στὸ παράθυρό της, τὸ μοσχοαναρεσμένο ἀπὸ λουλούδια.

Ἕνα πρωὶ ἀνοιξιάτικο, ἐνὸ καθόταν στὴ συνηθισμένη της θέσι κ' ἔπλεκε, σταμάτησε ξάφνα τὴ δουλειά της, ἔσκυψε τὸ κεφάλι της ἔξω καὶ κύτταξε πίσω ἀπὸ τὰ ματογυάλια της δυὸ νέους διαβάτες ποὺ εἶχαν συναντηθῆ κάτω στὸν ἐρημικὸ δρόμο καὶ συνομιλοῦσαν.

Μέσα σὲ μιὰ στιγμὴ τοὺς ἐπιθεώρησε ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ πόδια κ' ἀμέσως ἐξέφρασε μ' ἕνα περιφρονητικὸ μορφασμὸ τὴν ἐντύπωσί της. Ἀπὸ τὰ πλατειά τους παπουφόρια, τὰ λερωμένα καὶ ξεθωριασμένα, ἀπὸ τὰ μακρυὰ μαλλιά τους, ἀπὸ τὰ λιγδωμένα πλατύγυρα καπέλλα τους βεβαιώθηκε πὼς ἦσαν καλλιτέχνες χασομέρηδες.

Ἡ γιαγιά μου ποτὲ δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψῃ τοὺς νέους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι, μὲ τὸ πρόσχημα τῶν καλλιτεχνικῶν ἀσχολιῶν, ἔνιωθοῦσαν νὰ μὴν κάνουν τίποτε στὴ ζωή τους ἐκεῖ περνοῦσαν τὴν ἡμέρα τους τεμπελιάζοντας.

Φωτογραφία ὑπ' ἀριθμ. 12: Ὁ γνωστὸς μουσικοσυνθέτης κ. Δ. Λαυράγκας.

Χωρὶς ἄλλο, οἱ δυὸ αὐτοὶ νέοι ποὺ σταμάτησαν ἐκεῖ θᾶσαν καλλιτέχνες, γιατὶ ἀμέσως ἄρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ καβαλέττα καὶ γιὰ πινέλα. Ἡ γιαγιά μου, ἀφοῦ τοὺς εἶδε, τραβήχτηκε πάλι μέσα, κ' ἐξακολούθησε δυσαρεστημένη τὴ δουλειά της.

Μὰ ἡ σιγανὴ καὶ περίλυπη φωνὴ τοῦ ἑνὸς ἀπ' τοὺς δυὸ ἀγνώστους ἔφταν καθαρὴ ὡς τ' αὐτιά της.

"Ἀχ, δὲν θὰ τὴν ξαναδῶ πειά, ἔλεγε ἡ φωνὴ αὐτή. Θὰ πεθάνῃ μακρυὰ ἀπὸ μένα... Σκέψου τί μαρτύριο θάναι αὐτὸ γιὰ μένα... Εἶνε φοβερὸ νὰ ξέρῃς ὅτι πεθαίνει ἡ ἀγαπημένη σου καὶ νὰ μὴ μπορεῖς νὰ πᾶς κοντά της... Λὲν μοῦ μένει πειὰ οὔτε πεντάρα καὶ μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ ταξειδέψω ὡς ἐκεῖ... Καὶ σὰν νὰ μὴ φτάνῃ αὐτό, δὲν μπορῶ νὰ βρῶ οὔτε τὴν παραμικρὴ δουλειά, οὔτε μιὰ προσοπογραφία...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ φωνὴ τοῦ νέου καλλιτέχνου κόπηκε, πνιγμένη στοὺς λυγμούς.

Αὐτὸ ἦταν πάρα πολὺ γιὰ τὴν εὐαίσθητη ψυχὴ τῆς γιαγιᾶς μου. Ἀμέσως ὅλες ἡ προλήψεις ποὺ εἶχε γιὰ τοὺς ἀργοσχόλους καὶ γιὰ τὴν καλλιτεχνία, χάθηκαν μὲ μιᾶς. Λὲν ἔβλεπε πειὰ μπροστά της παρὰ ἕνα δυστυχισμένο...

Γυρεύει προσοπογραφία! σκέφτηκε. Καὶ γιατὶ νὰ μὴν κάνῃ τὴ δική μου;

Καὶ ἀμέσως ἀποφάσισε νὰ τοῦ τὴν παραγγείλῃ.

Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ τὴν κατέλαβε μιὰ ἀνησυχία. Μὲ τί τρόπο νὰ τοῦ τὸ πῆ; Νὰ τὸν φωνάξῃ ἀπ' τὸ παράθυρο; Μὰ τότε θὰ φαινόταν πὼς τοῦδινε χρήματα γιὰ ἐλεημοσύνη. Κ' αὐτὸ θάταν ἐξευτελιστικὸ γιὰ ἕναν καλλιτέχνη...

Πολυσκέπτη ὅμως, σὰν γυναίκα ποὺ ἦταν, δὲν ἄργησε νὰ βρῆ τὸν τρόπο καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἔσπρωξε ἀπότομα μὲ τὸ χέρι της ἀπ' τὸ παράθυρο μιὰ γλάστρα μὲ ρεζεντά, ἡ ὁποία ἔπεσε κάτω στὸ δρόμο.

Ἀμέσως οἱ δυὸ φίλοι ὀπισθοχώρησαν τραγμένοι. Μὰ συγχρόνως ἡ γιαγιά μου προβάλλοντας στὸ παράθυρο, παρακάλεσε τὸν νεώτερο, αὐτὸν ποὺ εἶχε μιλήσει προτήτερα, νὰ τῆς πάρῃ τὸ ἀγαπημένο της ἄνθος.

Ἐκεῖνος ἔσκυψε νὰ σηκώσῃ τὸ λουλούδι καὶ μπῆκε γιὰ νὰ τὸ δώσῃ στὴ γιαγιά μου, ἡ ὁποία πολὺ γρήγορα κατεβήκωσε νὰ σεστιστῆ τόσο στενὰ μαζὶ τοῦ ὥστε, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα κιόλας ὁ νέος ἄρχισε τὴν προσοπογραφία της.

Ἐνὼ ἐπόζαρε, ἄνοιξε κουβέντα μαζύ του καὶ τὸν παρακάλεσε μὲ τρόπο νὰ τῆς διηγηθῆ τὴν ἱστορία του. Αὐτὸς ὑπάκουσε μὲ προθυμία.

Λεγόταν Κλαύδιος Ροζὲ καὶ καταγόταν ἀπὸ τὴ Βρεττάνη. Ἀπὸ μικρὸ παιδὶ ἔδειχνε μεγάλη κλίσι πρὸς τὴ ζωγραφικὴ καὶ φαινόταν ὅτι θὰ γίνῃ διακεκριμένος καλλιτέχνης. Εἶχε ὅμως τὴν ἀνησυχία νὰ παντρευτῆ πολὺ νέος καὶ νὰ μεταβιβάσῃ στὴ γυναίκα του ὅλο τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἀφοσίωσι ποὺ ἔνιωθε ὡς τότε γιὰ τὴν τέχνη του.

Στὰ δυὸ πρῶτα χρόνια ἡ ζωή τους πέρασε σὰν μιὰ ἀδιάκοπη χαρά. Ὁ Κλαύδιος δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ πὼς ὅλη αὐτὴ ἡ εὐτυχία ἦταν δική του.

Κατόπιν ὅμως, ἕνα βράδυ χειμωνιάτικο, ἡ Μαρκέλλα, ἡ ἀγαπημένη του γυναίκα κρυολόγησε κι' ἐπειδὴ δὲν ἐφρόντισε νὰ προφυλαχτῆ, ἀρρώστησε γιὰ καλά. Ἄρχισε νὰ βήχῃ καὶ νὰ λυώνῃ ἀπὸ κρυφὸ πυρετό.

Ὁ δυστυχισμένος ζωγράφος τὴν ἐπῆγε παντοῦ, ξοδεύοντας ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε. Ἀλλὰ οὔτε ἡ περιποιήσεις του, οὔτε τὰ θερμὰ κλίματα τὴν ὠφέλησαν καθόλου.

Στὸ τέλος ἔμεινε ἀπέναντος καὶ ξαναγύρισε ἀπὸ τὴν ἐξοχή, στὴν ὁποία εἶχε ἀρῆσει τὴ σύζυγό του, στὸ Παρίσι, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐξοικονομήσῃ λίγα χρήματα καὶ νὰ τῆς τὰ στείλῃ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴ θεραπεία της.

Ἡ δυστυχία ὅμως τὸν καταδίωκε ἀμείλικτη. Φτάνοντας στὴν πρωτεύουσα, δὲν βρῆκε κομμιὰ ἀπὸ τὶς ἐργασίες ποὺ τοῦ εἶχαν ὑποσχεθῆ καὶ γύριζε ἄεργος. Ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, μάλιστα, εἶχε λάβει ἕνα γράμμα ποὺ παρίστανε τὴν κατάστασι τῆς ἀγαπημένης του ἀπελπιστικὴ καὶ δὲν εἶχε οὔτε τὰ ναῦλα νὰ τρέξῃ κοντά της.

Τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀκράτητα ἀπ' τὰ μάτια τοῦ ζωγράφου, καθὼς διηγόταν τὴν ἱστορία του. Ἀλλὰ κι' ἡ καρδιὰ τῆς γιαγιᾶς μου γινόταν κομμάτια.

Ἡ καλὴ γερόντισσα δμως δὲν ἔδειξε τίποτε

Φωτογραφία ὑπ' ἀριθμ. 11: Ὁ διακεκριμένος ζωγράφος κ. Ἰακωβίδης.

Ἡ φωτογραφίες τῆς σελίδος αὐτῆς, εἶνε ἡ γνωστὲς τοῦ Διαγωνισμοῦ μας, μὲ τὰ ὀνόματα τῶν εἰκονιζομένων.

Φωτογραφία ὑπ' ἀριθμ. 10: Ὁ γνωστὸς πολιτευτὴς κ. Κ. Δεμερτζῆς.

Φωτογραφία ὑπ' ἀριθμ. 13: Ὁ γνωστὸς ποιητὴς κ. Μιλτ. Μαλακάσης.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

(Ἀπὸ μιὰ περίφημη Συλλογὴ ἐρωτικῶν ἐπιστολῶν μεγάλων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ποὺ κυκλοφόρησε τελευταῖα στὸ Παρίσι)

Κοζίμα φὸν Μπύλωφ

Ἡ *Κοζίμα φὸν Μπύλωφ* πρὸς τὸν *Βάγνερ:*

«..Σοῦ γράφω ἔπειτα ἀπὸ μιὰ νύχτα γεμάτη ἀγωνία... Ὁ ὕπνος δὲν μὲ ἔπαιρνε καὶ τοῦ κάκου προσπαθοῦσα νὰ παραδοθῶ σ' αὐτὸν γιὰ νὰ ξεχάσω... Ναί, νὰ ξεχάσω τὸ φριχτὸ ἀδιέξοδο στὸ ὁποῖο μ' ἔχει φέρει ἡ ἀγάπη σου. Ὤ! τί τρομερὸ δίλημμα! Πόσο ἐγκληματικὴ εἶνε ἡ προδοσία μας. Ἐγὼ προδίδω ἕνα σύζυγο ποὺ μὲ λατρεύει καὶ τὸν ὁποῖο εἶχα ἀγαπήσει, καὶ σὺ τὸν καλύτερό σου φίλο, τὸ σπουδαιότερο συνεργάτη σου στὸ μεγάλο ἔργο σου...(*).

Γιατί, γιατί νὰ τὸ κάνουμε αὐτό; Πῶς θὰ βγοῦμε τώρα ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ ἄβυσσο, μέσα στὴν ὁποία μᾶς γκρέμισε ἡ μεγάλη μας ἀγάπη, γιὰ νὰ μᾶς συντρίψῃ καὶ νὰ μᾶς ἐκμηδενίσῃ; Γιατί νὰ παρασυρθοῦμε καὶ νὰ μὴν ἀφήσουμε τὴ φωτιὰ τῆς καρδιάς μας νὰ μᾶς κάψῃ τὰ στήθη;

Χθὲς τὸ βράδυ, πρὶν ἀποσυρθῶ στὴν κάμαρή μου, πῆγα νὰ καλημυχτίσω τὸ σύζυγό μου, ὅπως κάνω κάθε νύχτα... Μὰ καθὼς τὸν ἐφίλησα, τὰ χείλη μου ἔτρεμαν καὶ λίγο ἔλειψε νὰ γονατίσω μπροστά του καὶ, μὲ δυγμούς, νὰ τοῦ ὁμολογήσω τὰ πάντα καὶ νὰ ζητήσω τὴ συγγνώμη του... Ὤ! δὲν θὰ μπορέσω νὰ κρατηθῶ ὥς τὸ τέλος... Καταλαβαίνω πὼς πολὺ γρήγορα θὰ κάνω αὐτὸ ποὺ δὲν τόλμησα νὰ κάνω χθὲς τὸ βράδυ... Ἡ ἁμαρτία μου, τὸ ἔγκλημά μου, ὁ ἔρως μου γιὰ σένα ἔχει γίνει ἕνας τρομερὸς ἐφιάλτης ποὺ μὲ βασανίζει ἀδιάκοπα καὶ τὴ νύχτα καὶ τὴν ἡμέρα...

Πῶς θὰ τελειώσουν ὅλ' αὐτά; Ποιὰ θὰ εἶνε ἡ λύσις τῆς φριχτῆς αὐτῆς τραγῳδίας;... Οὔτ' ἐγώ, οὔτ' ἐσύ, ἀγαπημένε μου, οὔτε κανεὶς ἄλλος δὲν τὸ ξέρει... Ἂς εὐδοκήσῃ ὁ Θεὸς νὰ μὴν εἶνε τόσο τρομερή, ὅπως, ἀλλοίμονο, τὴν περιμένω....»

* * *

Ὁ *Βάγνερ* πρὸς τὴν *Κοζίμα φὸν Μπύλωφ:*

«Τὸ γράμμα σου, ἀγαπημένη μου, ἦταν γιὰ μένα ἕνα τρομερὸ χτύπημα. Ἤρθε νὰ μοῦ ἀποκαλύψῃ ἕξαφνα ὅλο τὸ ἔγκλημα, τὸ ὁποῖο μεθυσμένος ἀπὸ τὸν ἔρωτά σου, διέπραξα κατὰ τοῦ πιὸ ἀγαπημένου μου φίλου καὶ στὸ ὁποῖο παρέσυρα κ' ἐσένα. .

Ἡ εὐθύνη του ὅμως βαρύνει ὁλόκληρη ἐμένα...

Τώρα εἶνε πειὰ τόσο ἀργά, ὥστε ν' ἀποκλείεται κάθε σκέψις μετανοίας. Καταλαβαίνω, ἄλλοστε καλὰ —κ' εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ τὸ καταλαβαίνῃς κ' ἐσὺ— ὅτι σὲ περίπτωσι ποὺ θὰ θέλαμε νὰ μετανοήσουμε, θὰ μᾶς ἔλειπε ἡ δύναμις γιὰ νὰ τὸ κάνουμε αὐτό.

Ἡ ἀγάπη μας εἶνε μεγαλείτερη ἀπὸ τὸ ἔγκλημά μας καὶ θέλει νὰ τραβήξῃ τὸ δρόμο της, ἔστω κ' ἂν τὰ ρόδα ποὺ βρίσκονται σταρμένα σ' αὐτόν, εἶνε γεμάτα φαρμακερὰ ἀγκάθια ποὺ θὰ μᾶς γεμίσουν πληγές...

Πρέπει νὰ φύγουμε... Πρέπει νὰ χαθοῦμε ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο... Νὰ κρυφτοῦμε σὲ μιὰ μυστικὴ νάμοια καποιας μακρυνῆς κι' ἀγνοστης γῆς κ' ἐκεῖ, δυσμένοι ὁλόκληροι ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, νὰ προσπαθήσουμε νὰ ξεχάσουμε μέσα στὸν ἔρωτά μας τὴν ἁμαρτία μας...

Ἐξ ἄλλου, τί φταῖμε ἐμεῖς ἂν ἀγατηθήκαμε; Μήπως τὸ θελήσαμε αὐτό; Ἦταν μοιραῖο... Νομίζω, μάλιστα, πὼς ἐμεῖς εἴμαστε ἐκεῖνοι ποὺ ὁ ἔρως μας μᾶς κάνει νὰ ὑποφέρουμε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον...

(*) Ὡς γνωστόν, ὁ φὸν Μπύλωφ, ὁ σύζυγος τῆς Κοζίμας, ἦταν πράγματι ὁ καλύτερος φίλος καὶ ὁ ἐκλεκτότερος συνεργάτης τοῦ Βάγνερ.

Τὸ βράδυ θὰ σὲ ἰδῶ στὸ θέατρο... Ἐλπίζω ὅτι ἐκεῖ θὰ μᾶς δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ μείνουμε μόνοι, καὶ νὰ μιλήσουμε καλύτερα, νὰ πάρουμε ἐπιτέλους μιὰ ὁριστικὴ ἀπόφασι γιὰ νὰ δώσουμε ἕνα τέλος στὴν ἀγωνία μας καὶ τὸ μαρτύριό μας...»

* * *

Ὁ *Ἀλφρέδος Μυσσὲ* πρὸς τὴν *Γεωργία Σάνδη:*

«Τώρα ποὺ βρίσκεσαι μακρυνά μου, κατάλαβα τί ἤσουν ἐσὺ γιὰ μένα... Τώρα καταλαβαίνω τί μ' ἔκανε νὰ χάσω ὁ χωρισμός σου... Ὅλος ὁ κόσμος γιὰ μένα, ἤσουν ἐσὺ καὶ τώρα ποὺ λείπεις μοῦ φαίνεται πὼς ὁ κόσμος ἄδειασε...

Ὅλη τὴν ἡμέρα γυρίζω ἄσκοπα καὶ τόσο περίλυπος ποὺ φαίνεται ὅτι τὰ χείλη μου δὲν θὰ ξανογελάσουν ποτὲ πειά. Ὅταν θέλω νὰ μιλήσω, νοιώθω λυγμοὺς νὰ μοῦ πνίγουν τὴ φωνή μου καὶ τὰ δάκρυα νὰ πλημμυρίζουν τὰ μάτια μου... Γυρίζω τότε τὸ κεφάλι μου ἀλλοῦ γιὰ νὰ μὴ μὲ βλέπουν οἱ ἄλλοι πὼς κλαίω...

Κάθε ἀσχολία, κάθε διασκέδασις ἀπ' αὐτὲς ποὺ μὲ τραβοῦσαν ἄλλοτε, μοῦ φαίνεται τώρα ἀηδιασμένη. Τὰ αἰσθήματά μου πρὸς τοὺς φίλους μου καὶ τοὺς συγγενεῖς μου ἐκρύωσαν ὅλα ἔξαφνα κ' ἡ συντροφιά τους μὲ κουράζει καὶ μὲ πλήττει...

Εἶμαι ἀνίκανος πειὰ νὰ κάνω καὶ τὸ καλὸ καὶ τὸ κακό... Κ' ἕνα μακρὸ παιδὶ ἀκόμα φαντάζομαι πὼς θὰ μποροῦσε νὰ μὲ σκοτώσῃ. Καταλαβαίνω πὼς δὲν θὰ κουνοῦσα καθόλου τὰ χέρια μου γιὰ νὰ τὸ ἀπομακρύνω ἀπὸ κοντά μου...

...Σοῦ γράφω ἔπειτα ἀπὸ μιὰ νύχτα γεμάτη ἀγωνία...

Ὁ πόνος μου δὲν ἔχει πειὰ ὅρια... Κλείνω τὰ μάτια μου καὶ νομίζω πὼς σὲ βλέπω μπροστά μου... Καὶ σκύβω τότε γιὰ νὰ σὲ φιλήσω στὰ μάτια καὶ στὸ λαιμό... Μ' ἀλλοίμονο, φιλάω γιὰ σένα τὸν ἀέρα...

Ἔφυγες... Ἔφυγες... Διαλύθηκες σὰν ὄνειρο καὶ σὰν μῦρο, ποὺ ἡ εὐωδιά του μένει ἀκόμα σκορπισμένη γύρω μου... Ὤ ἐσύ, ποὺ τόσες φορὲς σὲ περίμενα καὶ τώρα θὰ σὲ περιμένω ἀτελείωτα, μ' ἄφησες ἔρημο σὰν τὸ ξερὸ δέντρο μέσ' στὸν κάμπο ποὺ τὸν γύμνωσε ὁ χειμῶνας...

Μ' ἄφησες... Ἀλλὰ θὰ σὲ περιμένω αἰώνια.»

* * *

Ὁ *Λόρδος Μπάϊρον* πρὸς τὴν *κόμησσα ντὲ Β.*

«Γιατί ἐσὺ ποὺ μοῦ γνώρισες ὅλη τὴν εὐτυχία τῆς ζωῆς, πλάσμα ἀγνὸ κ' οὐράνιο, ποὺ καταδέχτηκες νὰρθῇς στὸν κόσμο ἀπ' τ' ἀνθισμένα λειβάδια τοῦ παραδείσου, ὅπου κατοικοῦσες, γιατί ἐσὺ ποὺ ἤρθες σὲ μένα χωρὶς καμμιὰ ἐπιφύλαξι, ἔφυγες πάλι μακρυά μου; Ἴσως τὸ ἔκανες αὐτό, γιατὶ εἶδες πὼς ἡ ἀγάπη μου, ἡ ἀγάπη ἑνὸς κολασμένου ποιητοῦ σὰν κ' ἐμένα, μόλυνε καὶ λέρωνε τὸ ἄσπιλο, μὰ καὶ φλογερὸ αἴσθημά σου... Ὤ! βέβαια, αὐτὸ ἦταν, μὴ θελήσῃς νὰ μοῦ πῆς ὄχι καὶ νὰ μοῦ ἀρνηθῆς τίποτε... Ρίχτηκες ἀσυλλόγιστα μέσα στὴν ἀγκαλιά μου κ' ἔπειτα, ὅταν εἶδες πὼς τὰ χέρια μου εἶχαν σφίξει ἔτσι κι' ἄλλες ἀγάπες, τραβήχτηκες μὲ τρόμο μακρυά μου... Γνόρισες κοντά μου τὸν ἔρωτα μὲ τὴν πιὸ τρομερή του ὄψη καὶ φοβήθηκες... Ὅταν ὅμως τὸ κατάλαβες αὐτό, ἦταν πειὰ ἀργά, πολὺ ἀργά... Σ' εἶχα σφίξει μέσα στὸ στῆθος μου, εἶχα σφραγίσει τὸ στόμα σου μὲ τὰ χείλη μου κ' εἶχα κλείσει τὰ μάτια σου μὲ φιλιὰ φλογισμένα τῆς κολάσεως... Τώρα ποὺ τὰ θυμᾶμαι ὅλ' αὐτά, μοῦ φαίνονται πὼς εἶνε τόσο μακρυνά, σὰν ὄνειρο ποὺ δὲν ὑπῆρξε ποτέ. Σὲ συλλογίζομαι καὶ μοῦ φαίνεται πὼς τὸ πλάσμα ποὺ μοῦ χάρισε τόσο εὔκολα μὰ καὶ γιὰ τόσο λίγο καιρὸ τὸν ἔρωτά του, δὲν ἤσουν ἐσύ, ἀλλὰ κάποιο ἄλλο, ποὺ ξαναγύρισε στὶς οὐράνιες χῶρες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶχε ρθεῖ. Ὅλα πέρασαν, ὅλα σβύσανε πειὰ κι' ἀπὸ τὴν ἀγάπη σου δὲν μένει τώρα παρὰ μόνο τ' ἄρωμά της γιὰ νὰ μὲ μεθάῃ καὶ νὰ μὲ ζαλίζῃ ἀκόμα, ὅταν σὲ συλλογίζομαι... Ὑπῆρξες ὁ Παράδεισός μου καὶ τώρα ἔγινες ἡ Κόλασί μου, γιατὶ θὰ βασανίζομαι καὶ αἰώνια ὅταν θὰ συλλογίζομαι τί ἔχασα μαζὺ μὲ σένα... Κοιμᾶμαι καὶ μοῦ στολίζεις τὰ ὄνειρα... Ἀγρυπνῶ καὶ μοῦ τυραννεῖς τὴ σκέψι... Σὲ λατρεύω. Ἄφησέ με ν' ἀκουμπήσω ἀκόμα μιὰ φορὰ τὸ κεφάλι μου στὸν ὦμο σου καὶ νὰ σοῦ μιλήσω γλυκὰ ὅπως ἄλλοτε, ἐνῶ θὰ κυτταζόμαστε τρυφερὰ μέσα στὰ μάτια... Σκέψου, σκέψου ὅτι μόνο ἐσὺ ἤσουν ἡ ἀληθινή μου ἀγάπη, ἡ μεγάλη καὶ οὐρανική μου ἀγάπη, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ μ' ἐξαγνίσῃ καὶ σ' αὐτὴ καὶ στὴν ἄλλη ζωή.»

ἀπ' ὅσα αἰσθανόταν. Ἀπεναντίας, θέλοντας νὰ δείξῃ ὅτι φρόντιζε περισσότερο γιὰ τὸν ἑαυτό της παρὰ γιὰ τὴ δυστυχία τῶν ἄλλων, τοῦ εἶπε μὲ ὕφος ἀπότομο:

—Ξέρετε; Πρέπει νὰ βιαστῆτε νὰ μοῦ τελειώσετε τὴν εἰκόνα ὥς τὸ βράδυ, γιατὶ αὔριο τὸ πρωὶ φεύγω...

Τὴ φτωχή μου τὴ γιαγιά! Ἔλεγε ψέμματα, κι' αὐτὸ ἴσως ἦταν τὸ πρῶτο ψέμμα ποὺ εἶπε στὴ ζωή της...

Τὸ βράδυ ἡ εἰκόνα ἦταν ἕτοιμη καὶ ἀπὸ τὴ βία ἔγινε αὐτὸ τὸ τερατούργημα ποὺ βλέπετε καὶ ποὺ δὲν ἔχει σήμερα τὴ θέσι του, καθὼς εἴπατε καὶ σεῖς πολὺ σωστά, μέσ' στὸ σαλόνι. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι ὁ ζωγράφος πῆρε ἀρκετὲς λίρες ὡς ἀμοιβὴ τῆς πρόχειρης καὶ βιαστικῆς ἐργασίας του κι' ἔτσι, χάρις στὴ γενναιοδωρία τῆς γιαγιᾶς μου μπόρεσε νὰ τρέξῃ κοντὰ στὴ γυναίκα του καὶ νὰ δώσῃ στὴν ἑτοιμοθάνατη τὸ στερνὸ φιλὶ τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ...

ΠΩΛ ΜΠΟΥΡΖΕ